

УДК 811.111'276 (7/8)

НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ АМЕРИКАНСЬКОГО СЛЕНГУ

Замашна С.М.

Рівненський державний гуманітарний університет, м. Рівне, Україна

У статті розглядаються результати дослідження американського сленгу. Основна увага звертається на уточнення поняття сленг, визначення джерел його появи і виявлення національно-культурних особливостей американського сленгу.

Ключові слова: сленг, американська культура, національні особливості.

У нинішніх умовах глобалізації суспільства і прагнення України до входження у світову спільноту стають *актуальними* проблеми взаєморозуміння з представниками різних культур. Тому є слушним питання навчання мовам міжнародного спілкування й англійської у тому числі.

З огляду на можливості працювати і подорожувати за кордон, які відкриваються перед студентами, варто звернути увагу на особливості американського сленгу, володіння яким є умовою повноцінного спілкування з ровесниками і представниками культури певної місцевості.

Попри наявність праць, присвячених статусу американського сленгу у різних контекстах (Е. Партрідж, О.Клименко, М.Маковський, М.Московцев,

С. Шевченко), глибоке дослідження його національно-культурного компоненту є далеким до повного завершення.

Зазначене вище доводить необхідність виявлення національно-культурної специфіки американського сленгу. Дана *мета* може бути досягнута шляхом вирішення таких *завдань*:

- уточнити і дати визначення поняттю сленг;
- дослідити джерела американського сленгу;
- визначити його національно-культурні особливості.

Сленгом називають те, що не співпадає з літературною нормою. У цій статті зосередимо увагу на «загальнонародному», а не вузько профільному, спеціальному сленгу. На думку авторів підручника «Извините за выражение...», сленг – тип неформального мовлення [5]. Його межі дуже рухомі. Часто старі слова при цьому вживаються у незвичайному, свіжому значенні.

А.Д. Швайцер вважає, що одиниці американського сленгу пов'язані з соціальною диференціацією американського суспільства (соціально-демографічною, груповою, віковою) і тому відображають життєвий шлях американця [6].

Помітний крок у вивченні сленгу зробив Е. Партрідж. Він намагався визначити місце сленгу у ненормативній лексиці і простежив його розвиток на північноамериканському континенті. Вчений зазначав, що сленг позбавляє мовлення

нейтральності і робить вирази щоденного вжитку оригінальними й емоційно забарвленими.

Звернемося до джерел американського сленгу. Існує декілька версій його походження. За креольською теорією, цей феномен виник на ґрунті примітивної англійської мови рабів, привезених у Північно-Американські штати. На думку американських діалектологів, сленг з'явився на основі специфічних діалектів півдня США, на які вплинули східно-англійські діалекти. Соціолінгвістичний підхід пов'язує виникнення американського сленгу з так званих «внутрішніх міст» (гетто), де проживали нижчі класи у замкнених і обмежених у просторі спільнотах.

З огляду на розпорошеність тлумачень про суть сленгу, в цій статті для ілюстрації думок обмежимося одиницями, взятими із словників сленгу.

Усі теорії об'єднує фольклорне джерело, яке притаманне будь-якій культурі. Саме слово *folk* на сленгу означає батьків і перекладається як предки чи старі. Найважливішими поняттями афро-американської культури є *brother*, *sister*, які мають значення «друг чи подруга».

Сленг невіддільний від мови злочинних угруповань. У США виникло слово гангстер (*gangster*), а з появою «сухого» закону утворилося слово *bootlegger*, яке означало контрабандне ввезення та збут спиртного і створення синдикатів алкоголю. Для позначення контрабандного віскі вживалися слова *dehorn*, *seafood* (у 20-х роках ХХ століття напій нелегально привозили на кораблях).

Визначною рисою сленгу американських негрів є вживання слів у протилежному значенні: так тупий (*stupid*) означає хороший, образливе *nigger* у звертанні між своїми набуває значення друга.

Особливістю походження американського сленгу є музика американських негрів. Тепер не лише американська англійська, але й уся світова музична культура збагачена такими словами, як *soul*, *rep*, *hip-hop*, *acid rock*. *Jazzy* означає привабливий чи стимулюючий. *To jazz up* перекладається як прискорити, освіжити, оживити. *Punk* характеризує недосвідченого нудного підлітка з важким характером.

У часи Другої світової війни з'явилися такі слова, як *pea-shooter* (пілот-боєць), *buddy* (приятель), *ace* (хороший спеціаліст).

Літературні твори теж стали джерелом утворення сленгу. Так, завдяки письменниці Б. Стоу стало популярним ім'я *Uncle Tom*, яким серед афроамериканців зневажливо називають негрів, які поведуться не як мешканці нетрів, а більшість американців. *Uncle Tomahawk* означає те ж, що і *Uncle Tom*, але відносно американських індіанців. *Catch-22* використовують для позначення завдання, що неможливо виконати (за назвою Романа Джозефа, у якому описані вимоги з протиріччям).

Розвиток телебачення і радіомовлення теж збагатив лексикон американців неформальними виразами: *bleeping* (груба мова з непристойними словами – від звуку, що на телебаченні звучить замість вульгаризмів), *zap* (дати в зуби – від позначення звуку зброї в коміксах). *Idiot box* – це телевізор, а *idiot girl* – ті дівчата, які обслуговують на телебаченні.

З комп'ютеризацією набули широкого поширення скорочення *PC*, *e-mail*. Значок @ часто використовується замість прийменника *at* у повідомленні про місце зустрічі: @ *Luigi's*.

Жителя США можна вважати продуктом змішання різних національних культур (*melting pot*). З огляду на це слушно зупинитися на словах – назвах національностей.

Greek в Америці означає не лише грека, але й члена студентського союзу (оскільки назва починається грецькою літерою). *It's Greek to me/it sounds Greek/it looks Greek* має значення чогось незрозумілого (як для нас китайська грамота).

Фраза *I go to Denmark* може бути вжита у додатковому значенні зміни статі. *Dutch treat/Go Dutch* означає платити самому за себе.

Pardon my French перекладається як «даруйте за вислів». *French* містить натяк на непристойне і вульгарне.

Mexican breakfast – це голодний пайок: сигарета і склянка води (мексиканці для багатьох американців є символом бідності).

Russian roulette – дуже ризикована справа.

Banana може означати китайця, що народився і виріс в Америці (зверху (з вигляду) жовтий, а всередині (за мисленням) білий). Цим словом у формі множини називають щось дивне і незвичайне: *You look bananas*.

На звучання і побудову слів американського сленгу вплинули мови різних етнічних груп, найбільше – латиноамериканських іммігрантів: *amigo* (приятель), *bitcherino* (бридкий чи неприємний неживий предмет), *machismo* (культ мужності чоловіка), *taco* (образлива кличка мексиканців на честь однойменної страви), *loco* (ненормальний). Закінчення *-o* часто зустрічається у скорочених словах розмовної англійської мови: *armo*.

Соціальне розшарування суспільства відображене в абревіатурі *WASP* (*white Anglo-Saxon protestant*), що позначає білошкірого протестанта англосаксонського походження. Слово *rednecks* дослівно перекладається як червоно шиї. Ним називали білих наймитів у південних штатах. Сьогодні воно звучить на кшталт нашого слова «селоки».

З італійської мови прийшло словосполучення *numero uno*, що означає самозакохану людину чоловічої статі. З єврейської – *meshuga* (ексцентричний).

Висновки. Отже, з огляду на те, що сленг є одним із джерел поповнення лексичного складу американської англійської, він потребує постійної уваги і дослідження. У цій статті сленг розглядався як тип неформального мовлення. Його американський варіант мав як загальномовні джерела (фольклорне і кримінальне походження), так і свої індивідуальні, які дозволили визначити його національно-культурні особливості. Серед останніх виділимо мультикультурність і конотації, пов'язані з музикою.

Знання національно-культурних особливостей сленгу сприяють адекватному розумінню носіїв американського варіанту англійської мови і допомагають долати міжкультурні бар'єри та налагоджувати взаємовигідні, доброзичливі стосунки між етносами.

Подальшого уточнення та поглибленого вивчення потребують проблеми дослідження шляхів перекладу американського сленгу на інші мови. Особливі

труднощі викликає переклад рекламних текстів, що може стати предметом подальших досліджень.

Список літератури

1. Англо-русский словарь американского сленга / [ред. Е. И. Туровский]. – М.: Книжный сад, 1993. – 286 с.
2. Клименко О. Л. Поповнення словникового складу англійської мови з нелітературних підсистем: автореф. дис. канд. філол. наук: спец. 10.02.04 / О. Л. Клименко. – Харків, 2000. – 20 с.
3. Краткий англо-русский словарь американизмов и сленга / [ред. А.И. Педалицин]. – Смоленск: Инга, 1997. – 395 с.
4. Маковский М. М. Языковая сущность современного американского сленга / М. М. Маковский // Иностр. яз. в школе. – 1962. – № 4. – С. 102-113.
5. Московцев Н. Извините за выражение... Иллюстрированный путеводитель по американскому сленгу / Н. Московцев, С. Шевченко. – СПб.: Питер, 2007. – 480 с.
6. Швейцер А. Д. История американского варианта английского языка: дискуссионные проблемы / А. Д. Швейцер // Вопросы языкознания. – 1995. – № 3. – С. 77-91.
7. Partridge E. Usage and Abuse / E. Partridge. – Penguin Books, 1973. – 380 p.

Замашна С.Н. Национально-культурные особенности американского сленга // Ученые записки Таврического национального университета им. В.И. Вернадского. Серия «Филология. Социальные коммуникации». – 2011. – Т.24 (63). – №2. Часть 1. – С.78-81.

В статье рассматриваются результаты исследования американского сленга. Основное внимание обращается на уточнение понятия сленг, определение источников его появления и выявление национально-культурных особенностей американского сленга.

Ключевые слова: сленг, американская культура, национальные особенности.

Zamashna S. M. National and cultural peculiarities of American slang // Uchenye zapiski Tavricheskogo Natsionalnogo Universiteta im. V.I. Vernadskogo. Series «Filology. Social communicatios». – 2011. – V.24 (63). – №2. Part 1. – P.78-81.

The article deals with the results of the investigation of American slang. The main attention is paid to the detailed definition of the notion slang, the sources of its appearance and the detection of national and cultural peculiarities of American slang.

Key words: slang, American culture, national peculiarities.

Поступила до редакції 29.03.2011 р.